

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 102/2023-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a zo sudcov Jany Laššákovej a Petra Molnára (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Mgr. Jurajom Kornhauserom, advokátom, Suché mýto 6, Bratislava, proti rozsudkom Okresného súdu Bratislava II č. k. 4 T 99/2020 z 13. októbra 2021 a Krajského súdu v Bratislave č. k. 4 To 97/2021 z 10. februára 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 27. júna 2022 namieta porušenie svojho základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv zaručených čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutiami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia. Ústavnému súdu zároveň navrhuje, aby uvedené rozhodnutia všeobecných súdov zrušil a priznal mu tiež náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol po predchádzajúcom zrušení prvého rozsudku Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) ďalším jeho rozsudkom č. k. 4T/99/2020 z 13. októbra 2021 (ďalej len „prvostupňový rozsudok“) uznaný vinným zo spáchania zločinov všeobecného ohrozenia a nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere desiatich rokov. O podaných odvolaniach prokurátora a sťažovateľa rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 4 To 97/2021 z 10. februára 2022 (ďalej len „druhostupňový rozsudok“), ktorým zrušil

prvostupňový rozsudok vo výroku o treste a uložil sťažovateľovi súhrnný trest odňatia slobody vo výmere trinástich rokov.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti argumentuje, že sa krajský súd v druhostupňovom rozsudku nevysporiadal správne s jeho skutkovými námietkami a jeho logickou skutkovou obranou a nezdôvodnil dostatočne to, akým spôsobom mal sťažovateľ spáchať trestný čin všeobecného ohrozenia.

4. Sťažovateľ objasňuje, že sa v zmysle oboch rozsudkov konajúcich súdov mal dopustiť trestného činu všeobecného ohrozenia nedovoleným spôsobom jazdy so svojím motorovým vozidlom, keď bol počas jazdy prenasledovaný motorizovanou hliadkou polície, pred ktorou unikal, v dôsledku čoho výrazne prekročoval povolenú rýchlosť a porušoval ďalšie predpísané pravidlá cestnej premávky takým hrubým spôsobom, že ohrozoval účastníkov cestnej premávky vytváraním rôznych nebezpečných kolíznych situácií, a to nielen s vodičmi motorových vozidiel, ale aj s chodcami, a to až do doby, keď v dôsledku nárazu do zaparkovaného vozidla vyletel so svojím vozidlom mimo vozovku na trávnatú plochu a vozidlo zastavil.

5. Sťažovateľ poukazuje na judikatúru všeobecných súdov, ktorá za jeden z kvalifikačných znakov trestného činu všeobecného ohrozenia považuje vydanie väčšieho počtu skutočne prítomných osôb do nebezpečenstva smrti alebo ťažkej ujmy na zdraví, kde sa za tento väčší počet považuje najmenej sedem osôb. V prvom rade namieta ako nesprávny postup konajúcich súdov, ktoré pre účely ustálenia počtu osôb, ktoré mali byť jazdou sťažovateľa kvalifikovaným spôsobom ohrozené, kumulovali jednotlivé časti skutkového deja tak, že sčítali osoby a vozidlá, okolo ktorých sťažovateľ počas inkriminovanej jazdy prešiel. Takýto postup považuje za neprípustný extenzívny výklad objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu. V nadväznosti na to predkladá vlastnú analýzu dôkazného materiálu (obsah kamerových záznamov a svedeckých výpovedí), ktorý bol konajúcimi súdmi vykonaný a vyhodnotený v jeho neprospech, a dôvodí, že ak by aj hypoteticky bol takýto spôsob sčítavania jednotlivých ohrození prípustný, obsah predmetného dôkazného materiálu nesvedčí o tom, že došlo k potrebnej intenzite ohrozenia u minimálne siedmich osôb. Je toho názoru, že pre účely správneho zistenia skutkového stavu bolo potrebné precizovať a ustáliť skutkový stav s riadnou identifikáciou jednotlivých momentov potenciálneho vzniku nebezpečenstva smrti alebo ťažkej ujmy na zdraví, čo konajúce súdy neurobili. V uvedenom smere podľa jeho názoru predstavovali jeho námietky relevantnú skutkovú otázku o naplnení potrebného počtu siedmich ohrozených osôb, na ktorú nedostal zo strany okresného súdu ani krajského súdu v ich rozhodnutiach náležitú odpoveď. V uvedenom kontexte takisto spochybňuje argumentáciu krajského súdu, ktorý podporil záver o naplnení znakov skutkovej podstaty trestného činu všeobecného ohrozenia aj poukazom na judikatúru Najvyššieho súdu Českej republiky (uznesenie č. k. 4 Tdo 1094/2013 z 13. novembra 2013). Podľa sťažovateľa nebolo uplatnenie záverov označeného rozhodnutia na jeho prípad príliehavé vzhľadom na odlišné

skutkové okolnosti jeho trestnej veci. V konkrétnosti sťažovateľ poukazuje na to, že sa v priebehu vyšetrovaného skutku ani raz nedopustil konania prezentovaného v dotknutom rozhodnutí, pretože sa ani v jednom momente priebehu skutku nepokúšal vyvolať dopravnú nehodu (napr. brzdením) a už vôbec nie hromadnú dopravnú nehodu.

6. V ďalšom bode sťažovateľ uvádza, že sa krajský súd náležite nevysporiadal ani s tými jeho námietkami, v ktorých poukazoval na nedostatočné zistenie skutkového stavu orgánmi činnými v trestnom konaní, ktoré napriek priznaniu sťažovateľa pred zasahujúcimi príslušníkmi polície, že je pod vplyvom omamných a psychotropných látok, neuskutočnili odber jeho biologického materiálu pre účely skúmania potenciálneho stavu sťažovateľa vylučujúceho spôsobilosť k vedeniu motorového vozidla alebo stavu jeho zníženej prítetnosti. Podľa jeho názoru takto získaný dôkaz mohol viesť k posúdeniu jeho konania ako trestného činu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky, teda trestného činu menej prísnejšieho, prípadne by mohol potvrdiť jeho stav zmenšenej prítetnosti, v ktorom viedol motorové vozidlo, a takto mu zabezpečiť zmiernenie trestného postihu znížením trestnej sadzby podľa § 39 ods. 2 písm. c) Trestného zákona.

7. Sťažovateľ vzhľadom na prezentované argumenty hodnotí konajúcimi súdmi ustálené skutkové závery ako arbitrárne, predstavujúce neprípustný zásah do jeho označených práv.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou argumentácie obsiahnutej v ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa o porušení jeho označených práv postupom všeobecných súdov v trestnom konaní, ktoré neprijali sťažovateľom prezentovaný názor o nenaplnení všetkých zákonných znakov skutkovej podstaty trestného činu všeobecného ohrozenia, ktorý bol (okrem iného trestného činu) predmetom vedeného trestného konania.

III.1. K namietanému porušeniu práv rozsudkom okresného súdu:

9. V zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje ústavný súd v konaní podľa čl. 127 ústavy ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo a ústavný súd až subsidiárne. Vo vzťahu k namietanému prvostupňovému rozsudku okresného súdu disponoval sťažovateľ opravným prostriedkom – odvolaním, ktoré aj využil. O odvolaní bol oprávnený a povinný rozhodnúť krajský súd ako súd odvolací. Odvolanie tak predstavovalo účinný právny prostriedok ochrany práv sťažovateľa vo vzťahu k namietanému druhostupňovému rozsudku okresného súdu. Existencia odvolacieho konania pred krajským súdom nepripúšťa možnosť ústavného súdu rozhodovať o prvostupňovom rozhodnutí okresného súdu, keďže odvolanie v danom prípade predstavovalo účinný právny prostriedok ochrany práv

sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu (porov. mutatis mutandis II. ÚS 13/01, IV. ÚS 102/09). Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia v ústavnej sťažnosti označených práv prvostupňovým rozsudkom okresného súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre nedostatok právomoci.

III.2. K namietanému porušeniu práv rozsudkom krajského súdu:

10. Pri posúdení v ústavnej sťažnosti namietaného druhostupňového rozsudku krajského súdu vykonal ústavný súd v medziach svojich právomocí prieskum dôvodov rozhodnutia krajského súdu na účel posúdenia zlučiteľnosti jeho obsahu s limitmi sťažovateľom namietaných práv zaručených mu ústavou a dohovorom, a teda posudzoval kvalitu odôvodnenia namietaného rozhodnutia krajského súdu a súčasne ústavnú súladnosť interpretácie právnej úpravy, ktorú konajúci súd vo veci sťažovateľa aplikoval, inými slovami, ústavnú udržateľnosť namietaného rozhodnutia. Na tento účel sa ústavný súd oboznámil s relevantnou právnou úpravou, ktorá bola vo veci sťažovateľa aplikovaná a konajúcim súdom interpretovaná, ako aj s odôvodnením oboch rozsudkov konajúcich súdov.

11. Podľa § 284 ods. 1 písm. a) Trestného zákona kto úmyselne vydá ľudí do nebezpečenstva smrti alebo ťažkej ujmy na zdraví alebo cudzí majetok do nebezpečenstva škody veľkého rozsahu tým, že spôsobí požiar alebo povodeň, alebo poruchu, či haváriu prostriedku hromadnej prepravy, alebo škodlivý účinok výbušnín, plynu, elektriny, rádioaktivity alebo iných podobne nebezpečných látok alebo síl, alebo sa dopustí iného podobného nebezpečného konania (všeobecné nebezpečenstvo), potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až desať rokov.

Podľa § 284 ods. 2 písm. c) Trestného zákona odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 z osobitného motívu.

Podľa § 39 ods. 2 písm. c) Trestného zákona súd môže znížiť trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom aj vtedy, ak odsudzuje páchatela, ktorý spáchal trestný čin v stave zmenšenej pričetnosti, a súd má za to, že vzhľadom na zdravotný stav páchatela by bolo možné za súčasného uloženia ochranného liečenia dosiahnuť ochranu spoločnosti aj trestom kratšieho trvania, pričom nie je viazaný obmedzeniami uvedenými v odseku 3 a zároveň uloží ochranné liečenie.

12. V zmysle odôvodnenia druhostupňového rozsudku okresného súdu sťažovateľ trestný čin všeobecného ohrozenia spáchal popísaným konaním:

«dňa 24. 04. 2020 v čase od 13.13 hod. na diaľnici D1 v úseku Čataj v smere do Bratislavy viedol ako vodič osobné motorové vozidlo zn. [REDAKOVANÉ], EČ: [REDAKOVANÉ] kedy mu v čase o 13.13 hod. bola na úseku D1 Čataj smer Blatné nameraná rýchlosť 175 km/h, čím prekročil povolenú rýchlosť na uvedenom úseku, pričom z uvedeného dôvodu bol za pomoci svetelného znamenia „Policia - Nasledujte ma“ nachádzajúceho sa na služobnom motorovom vozidle zn. [REDAKOVANÉ]

vyzvaný hliadkou Špeciálneho dopravného oddelenia Prezídia Policajného zboru pod volacím znakom [REDACTED] (ďalej len „ŠDO PPZ“) v zložení [REDACTED] a [REDACTED] na zastavenie a kontrolu vozidla, ktorú najprv rešpektoval, ale v poslednej chvíli strhol vozidlo cez vodorovné značenie VI3 späť na diaľnicu D1 a pokračoval v jazde vo veľkej rýchlosti v smere do Bratislavy a to v snahe uniknúť hliadke PZ z dôvodu, aby zo strany príslušníkov PZ nedošlo k zisteniu, že vo svojom motorovom vozidle prechovával metamfetamín, rastliny rodu Cannabis, ako aj sklenenú fajku určenú na aplikáciu omamných a psychotropných látok, pričom obžalovaný následne za 24. km na D1, po tom, ako ho hliadka ŠDO PPZ predbehla sa k služobnému motorovému vozidlu viackrát priblížil z pravej a ľavej strany po krajnici, čomu príslušník ŠDO PPZ [REDACTED] ako vodič zabránil tým spôsobom, že zvýšil rýchlosť, pričom obžalovaný následne predbehol vozidlo hliadky PZ a pokračoval v jazde vo vysokej rýchlosti v smere do Bratislavy, pričom dosiahol maximálnu rýchlosť 222 km/h, prechádzal z pruhu do pruhu bez toho, aby dával znamenie o zmene smeru jazdy a jazdil aj v dvoch jazdných pruhoch, pričom v dôsledku uvedeného ostatní účastníci cestnej premávky museli náhle zmeniť smer jazdy a následne vošiel pri vjazde „Zlaté piesky“ do Bratislavy, kde výrazným spôsobom prekročil maximálnu povolenú rýchlosť, pričom služobné vozidlo PZ dosiahlo maximálnu rýchlosť 202,9 km/h, následne obžalovaný viedol vozidlo po Seneckej ceste, kde „myšičkoval“ medzi ostatnými motorovými vozidlami a to aj za využitia pripájacieho pruhu, pričom v čase o 13.23 hod. pokračoval v jazde po Rožňavskej ulici, kde opätovne nedodržiaval maximálnu povolenú rýchlosť, predbehol minimálne osem vozidiel, a to tým spôsobom, že prechádzal medzi nimi z jedného jazdného pruhu do pruhu bez uvedenia znamenia o zmene smeru jazdy, následne prešiel svetelnou križovatkou na červené signalizačné znamenie „Stoj“, čím nedal prednosť jazde ostatným motorovým vozidlám a v dôsledku zhustenej premávky na jednej zo svetelných križovatiek na Rožňavskej ulici prešiel vo vysokej rýchlosti do protismeru (služobné vozidlo PZ dosiahlo v tom čase rýchlosť 134,2 km/h), kde týmto jazdným manévrom ohrozil päť motorových vozidiel, ktoré jazdili v smere jazdy, následne odbočil na Rádiovú ulicu a na Jakobovu ulicu, kde pokračoval v nebezpečnej jazde, v dôsledku ktorej museli vodiči dvoch oproti idúcich motorových vozidiel (šedého osobného motorového vozidla a bieleho úžitkového vozidla) vykonať uhýbací manéver, aby sa vyhli zrážke s vozidlom obžalovaného, následne vošiel do protismeru na ulici Pri Strelnici, kde ohrozil vodičku motorového vozidla značky [REDACTED] šedej farby, ktorá sa v danom čase nachádzala pri otvorených dverách svojho vozidla, odbočil doprava na Bulharskú ulicu, kde svojou rýchlosťou jazdou ohrozil vodiča motorového vozidla bielej farby, ktorý jazdil po hlavnej ulici, pričom na Bulharskej ulici opätovne vo vysokej rýchlosti ohrozil minimálne troch vodičov motorových vozidiel a to bieleho vozidla nezistenej značky, čierneho vozidla nezistenej značky a strieborného vozidla značky [REDACTED], ktorí v dôsledku agresívnej jazdy obžalovaného museli náhle zabrzdíť, alebo zmeniť smer svojej jazdy a v čase o 13.25 hod. odbočil na Krasinského ulicu, kde po pár metroch prudko brzdl, čím ohrozil vodiča osobného motorového vozidla značky [REDACTED] čiernej farby jazdiaceho za ním, ktorý musel v dôsledku jazdy obžalovaného náhle zabrzdíť a následne obžalovaný pokračoval späť po Krasinského ulici smerom na Trnavskú cestu, kde odbočil doľava a následne prudko doprava k Martinskému cintorínu, kde na priechode pre chodcov ohrozil cyklistu a v križovatke predbehol pred ním jazdiace motorové vozidlo žltej farby, ktoré v dôsledku uvedeného manévru muselo náhle zabrzdíť, následne odbočil doľava do protismernej cesty na parkovisko na Meteorovej ulici, odkiaľ prešiel do parku Ostredky, kde jazdil po trávnom poraste, na ktorom v danom čase sedeli traja ľudia, ktorí v dôsledku jazdy

obžalovaného uskočili a taktiež pri svojej jazde križoval chodníky, kde sa nachádzalo najmenej 6 ľudí (osoba sediaca na lavičke v parku, osoba s kočíkom a ďalšie 3 osoby prechádzajúce po chodníku), ktorých svojou jazdou ohrozil a prešiel na Ružinovskú cestu cez priechod pre chodcov na električkovej trati, a následne pokračoval v jazde v smere do Ružinova, pričom na Lanovej ulici prudko zmenil smer jazdy vľavo, a pri tomto manévri narazil do tam zaparkovaného osobného motorového vozidla zn. ■■■■■ ■■■, bielej farby, EC: ■■■■■, čím spôsobil spoločnosti ■■■■■ škodu 3.708,33 eur z titulu uhradeného poistného plnenia na poškodenom motorovom vozidle a vlastníkovi vozidla spoločnosti ■■■■■ škodu v celkovej výške 605,58 eur a poškodil aj tam zaparkované motorové vozidlo zn. ■■■■■, čiernej farby, EC: ■■■■■ čím spôsobil vlastníčke vozidla ■■■■■ škodu v nezistenej výške a následne preletel do parku oproti Lanovej ulici č. 10 v Bratislave, kde zastavil vozidlo, z ktorého vystúpil.»

13. Krajský súd vo vzťahu k námietkam sťažovateľa o nenaplnení objektívnej stránky trestného činu všeobecného ohrozenia predostrel argumentáciu, v ktorej uviedol, že sťažovateľ svojím spôsobom jazdy spáchal jeden skutok, pri ktorom vydal do nebezpečenstva smrti, prípadne ťažkej ujmy na zdraví viaceru osôb, čo preukazuje obsah kamerového záznamu, z ktorého je nepochybné, že sťažovateľ od prvého ohrozenia účastníka cestnej premávky v jazde pokračoval a spôsobom svojej jazdy vytváral ďalšie kolízne situácie nielen s vodičmi motorových vozidiel, ale aj s chodcami, a to až do doby, keď v dôsledku nárazu do odstaveného vozidla vyletel z vozovky na trávnatú plochu, kde vozidlo zastavil. Krajský súd zdôraznil, že len čistou zhodou okolností nedošlo k stretu vozidla sťažovateľa s inými vozidlami alebo chodcami, pričom za relevantný dôvod, prečo sa tak nestalo, nepovažoval krajský súd vodičské zručnosti sťažovateľa, ale podľa jeho názoru faktorom, ktorý pomohol prípadným stretom zabrániť, bola okolnosť, že policajné vozidlo, ktoré sťažovateľa prenasledovalo, malo zapnutú výstražnú zvukovú a svetelnú signalizáciu, ktorá zvýšila pozornosť ostatných účastníkov cestnej premávky aj chodcov nachádzajúcich sa v parkoch a tí sa zrážke s vozidlom sťažovateľa vyhlí či včas zastavili. Podľa odvolacieho súdu bolo teda zjavné, že sťažovateľ touto jazdou, teda jediným skutkom, prakticky sústavne a priebežne v relatívne krátkom časovom úseku vyvolával stav všeobecného nebezpečenstva, keďže viacerých účastníkov cestnej premávky, resp. aj chodcov v parkoch, ohrozoval na ich životoch, prinajmenšom na ich zdraví, a pokiaľ k takýmto následkom nedošlo, tak išlo o dielo náhody, prípadne včasnej reakcie ostatných osôb, ktoré sa v kritickom čase na jednotlivých komunikáciách alebo v parkoch nachádzali, nie však zásluhou sťažovateľa. Podľa krajského súdu bolo z vykonaného dokazovania preukázané, že úmyslom sťažovateľa bolo uniknúť prenasledujúcim policajtom, a to doslova za každú cenu, z dôvodu, že sa v jeho vozidle nachádzali psychotropné látky, a túto skutočnosť potvrdili výpovede svedkov (príslušníkov polície) a tiež výpoveď samotného sťažovateľa z prípravného konania, ktorá bola prečítaná na hlavnom pojednávaní.

14. V konkrétnosti odvolacie námietky sťažovateľa, ktorý argumentoval, že určité výseky z obrazového záznamu aj v kontexte svedeckých výpovedí nenasvedčujú tomu, že by došlo k bezprostrednej kolízii jeho vozidla s inými vozidlami alebo ďalšími osobami, krajský súd posúdil ako neopodstatnené zdôrazňujúc, že v posudzovanej veci nie je možné vychádzať len z jednotlivých

vybraných statických políčkoch obrazového záznamu, ale je potrebné jeho obsah hodnotiť v jeho plnej šírke a súhrnne, keďže vozidlá, chodci a ľudia nachádzajúci sa v parku neboli neustále v statickej polohe bez akéhokoľvek pohybu, ale veľmi dynamickým spôsobom reagovali na vozidlo sťažovateľa, ktoré sa preukázateľne pohybovalo extrémne vysokou rýchlosťou, dokonca išlo v protismere, prechádzalo z pruhu do pruhu, išlo cez park po trávinatej ploche, po chodníkoch, nehovoriac o tom, že sťažovateľ nerešpektoval ani signalizačné zariadenie „STOJ“ či iné dopravné značky.

15. Svoje závery o kvalifikácii skutku ako trestného činu všeobecného ohrozenia podporil krajský súd aj poukazom na judikatúru všeobecných súdov (uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 1 To 102/2020 z 30. marca 2021) a tiež na súdnu prax v Českej republike, osobitne poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky č. k. 4 Tdo 1094/2013 z 13. novembra 2013, podľa ktorého zákonný znak trestného činu všeobecného ohrozenia spočívajúci v tom, že páchatel' vydá ľudí do nebezpečenstva smrti alebo ťažkej ujmy na zdraví, možno naplniť nielen tým, že väčší počet osôb (najmenej sedem) je konkrétne a bezprostredne ohrozených v rovnakom okamihu, ale aj vtedy, pokiaľ sú takto ohrození v krátkom časovom intervale postupne, jediným súvislým nedeliteľným konaním páchatel'a, kde takáto situácia môže spočívať v tom, že páchatel' ako vodič motorového vozidla počas prenasledovania policajnou hliadkou ide po centre mesta, ako aj mimo obce extrémne vysokou rýchlosťou, touto rýchlosťou na červené svetelné znamenie prejde niekoľko frekventovaných križovatiek, predchádza vozidlá z rôznych strán, a to i v odstavnom pruhu, ďalej neočakávane opakovane zabrzdí so snahou vyvolať hromadnú kolíziu ostatných vozidiel a podobne, pričom v súhrne týchto okolností vytvorí stav živelnosti a udržiava ho. Napokon krajský súd prezentoval aj ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky (uznesenia č. k. 6 Tdo 468/2016 z 13. apríla 2016, č. k. 7 Tdo 598/2016 zo 17. augusta 2016 a č. k. 7 Tdo 218/2012 zo 7. marca 2012), ktoré sú aplikovateľné aj v podmienkach slovenského právneho poriadku vo vzťahu k trestnému činu všeobecného ohrozenia spáchaného agresívnou a bezohľadnou jazdou páchatel'a.

16. Krajský súd, odvolávajúci sa na vecne správne odôvodnenie prvostupňového rozsudku okresného súdu a obsah jeho skutkovej vety, posúdil ako neopodstatnené aj námietky sťažovateľa, v ktorých sa tento dovoľával kvalifikácie vyšetrovaného skutku ako trestného činu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky.

17. V závere odôvodnenia svojho rozhodnutia krajský súd takisto vylúčil aplikáciu zmierňovacieho § 39 ods. 2 písm. c) Trestného zákona v sťažovateľovom prípade, ktorého uplatneniu podľa mienky sťažovateľa mohli otvoriť cestu výsledky odberu biologického materiálu sťažovateľa, ktorý podľa vlastného vyjadrenia mal byť v čase inkriminovaného skutku pod vplyvom psychotropných látok. Krajský súd interpretoval, že otázka príčetnosti, resp. zmenšenej príčetnosti predstavuje právnu otázku, ktorej posúdenie prináleží orgánom činným v trestnom konaní a súdu, pričom stav zmenšenej príčetnosti predstavuje zníženie rozpoznávacej alebo ovládacej schopnosti, prípadne aj oboch, avšak na vylúčenie trestnej zodpovednosti nie je postačujúci. Krajský súd pokračoval a zdôraznil, že zmenšená príčetnosť môže byť dôvodom na mimoriadne zníženie trestu, upustenie od potrestania a uloženie ochranného liečenia, avšak nie v prípadoch, keď sa páchatel' dostal

do stavu zmenšenej príčetnosti vedome v dôsledku aplikácie návykovej látky. Krajský súd tak dôvodil, že u sťažovateľa, ktorý v odvolacom konaní deklaroval, že v čase skutku bol pod vplyvom návykových látok, ak by si aj ich pozitívom privodil stav zníženej príčetnosti, uplatnenie zmierňovacieho ustanovenia by bolo vylúčené, pretože takýto stav bol privedený sťažovateľom vedome s ohľadom na skutočnosť, že sťažovateľ ako užívateľ týchto látok bol už v minulosti s ich účinkom oboznámený a poznal ich vplyv na ľudský organizmus. V uvedenom kontexte krajský súd na záver dodal, že vykonané znalecké dokazovanie vrátane výpovede samotného sťažovateľa ani len nenaznačovalo, že by sťažovateľ trpel závažným duševným ochorením, resp. organickým poškodením mozgu, ktoré by mohlo viesť k poruche jeho rozpoznávacích a ovládacích schopností v neintoxikovanom stave.

18. Po oboznámení sa s dôvodmi rozhodnutia krajského súdu ústavný súd konštatuje, že sťažovateľovi bol zo strany krajského súdu prostredníctvom náležitej a logickej argumentácie vysvetlený prijatý právny záver o zamietnutí jeho odvolania. Krajský pre svoj záver o naplnení všetkých znakov skutkovej podstaty trestného činu všeobecného ohrozenia v trestnej veci sťažovateľa, konkrétne jej objektívnej stránky, predostrel vo svojom rozhodnutí veľmi precíznu a zrozumiteľnú argumentáciu. Rovnako náležite zodpovedal aj sťažovateľom nastolenú otázku potenciálneho uplatnenia inštitútu mimoriadneho zníženia trestu v okolnostiach trestnej veci sťažovateľa a správnosti právnej kvalifikácie ustáleného skutku.

19. Pre ústavný súd už samotný obsah formulovanej skutkovej vety prvostupňového rozsudku (pozri bod 12 odôvodnenia tohto rozhodnutia), ktorá popisuje niekoľkonásobné porušenie pravidiel cestnej premávky jazdou sťažovateľa takým hrubým a extrémnym spôsobom, je natoľko ilustratívny a výpovedný, že posudzovanú vec sťažovateľa vníma ako učebnicový príklad tzv. cestného pirátstva, a teda trestný čin všeobecného ohrozenia spáchaného nebezpečným spôsobom vedenia motorového vozidla.

20. Ústavný súd predovšetkým poukazuje na tú časť odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu, kde tento sťažovateľovi výstižne a zrozumiteľne vysvetlil, že naplnenie kvalifikačného znaku všeobecného nebezpečenstva smrti alebo ťažkej ujmy na zdraví je potrebné posudzovať v plnej šírke ohrozujúcich situácií, ktoré vznikli v dôsledku neregulárneho riskantného spôsobu jazdy sťažovateľa, a nie je možné sa obmedziť len na zohľadnenie vybraných bezprostredných kolízií ohrozujúceho vozidla sťažovateľa s inými vozidlami alebo ďalšími osobami, ako si to predstavuje sťažovateľ.

Ústavný súd na tomto mieste dodáva, že sa nemožno stotožniť ani s tvrdením sťažovateľa, v ktorom spochybňoval priliehavosť spomínaného judikátu českej rozhodovacej praxe na svoj prípad, keď poukazoval na to, že sa nedopustil konkrétneho čiastkového konania (úmyselné brzdenie s cieľom vyvolať hromadnú nehodu) popísaného v uvedenom rozhodnutí. Sťažovateľovi chce ozrejmiť, že právna veta uvedeného rozhodnutia, ktorá definuje špecifikovaný kvalifikačný znak dotknutého trestného činu, nepredpokladá nutnosť kumulatívneho naplnenia všetkých popísaných konaní, ide totiž o demonštratívny výpočet prípadov porušenia pravidiel cestnej

premávky, prostredníctvom ktorého je ilustrované, v ktorých prípadoch možno agresívny a nebezpečný spôsob vedenia motorového vozidla posúdiť ako trestný čin všeobecného ohrozenia.

21. Vo vzťahu k sťažnostnej argumentácii sťažovateľa, v ktorej predostiera svoje úvahy o možnosti zmeny právnej kvalifikácie posudzovaného skutku v prípade preukázania spáchania vyšetrovaného skutku v stave vylučujúcom spôsobilosť vyvolanom aplikáciou návykovej látky možno len stručne konštatovať, že by zmena dôkaznej situácie v takto sťažovateľom naznačenom smere rozhodne nevedla k zmene právnej kvalifikácie na trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky, teda z pohľadu prísnosti trestu k zmierneniu trestného postihu, práve naopak, takáto okolnosť by znamenala naplnenie ďalšieho osobitného kvalifikačného znaku – závažnejšieho spôsobu konania (porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona), predpokladaného § 284 ods. 2 písm. a) Trestného zákona.

22. Ústavný súd takisto konštatuje, že sťažovateľ dostal zo strany krajského súdu primeranú, zrozumiteľnú a súčasne logickú odpoveď aj na ním nastolenú otázku možnosti zníženia jeho trestného postihu pre potenciálny stav zníženej pričetnosti v dôsledku jeho intoxikácie. Sťažovateľovi bolo totiž krajským súdom náležite vysvetlené, že okolnosť (intoxikácia sťažovateľa počas inkriminovanej jazdy po vedomom požití návykových látok), ktorá mala podľa mienky sťažovateľa založiť možnosť pre uplatnenie uvedeného zmiernovacieho ustanovenia, je práve tou okolnosťou, ktorá jeho uplatnenie vylučuje.

23. Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia druhostupňového rozsudku krajského súdu vo väzbe na obsah sťažnostnej argumentácie sťažovateľa teda dospel k záveru, že odvolací súd ústavne akceptovateľným spôsobom reagoval na námietky sťažovateľa uplatnené v podanom odvolaní a primeraným spôsobom zodpovedal všetky relevantné právne otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, a preto rozhodnutie krajského súdu nemožno hodnotiť ako arbitrárne.

24. Ústavný súd ďalej konštatuje, že v ústavnej sťažnosti uplatnená argumentácia sťažovateľa je len opakovaním jeho predchádzajúcej odvolacej argumentácie, v rámci ktorej polemizuje so skutkovými a právnymi závermi prijatými v rozhodnutiach prvostupňového a druhostupňového súdu vo vzťahu k otázke naplnenia všetkých znakov príslušnej skutkovej podstaty trestného činu, a je výlučne výrazom jeho odlišného skutkového a právneho hodnotenia veci, aké zastávajú všeobecné súdy, do posúdenia ktorého ústavný súd nie je ani oprávnený, ani povinný vstupovať (m. m. III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010). Sťažovateľom uvádzané tvrdenia totiž nijako nesignalizujú také pochybenia krajského súdu, ktoré by mali ústavnoprávny rozmer, teda ktoré by vytvárali priestor pre možnosť vyslovenia porušenia označených práv sťažovateľa po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie. Ústavný súd tak zastáva názor, že na všetky argumenty sťažovateľa krajský súd reagoval interpretáciou ustanovení príslušnej právnej úpravy bez toho, aby poprel jej znenie, zmysel alebo účel. Ním prijaté právne závery neodporujú relevantným zákonným ustanoveniam a sú podložené racionálnou úvahou, ktorá je primerane vysvetlená.

25. Výklad právnych noriem realizovaný krajským súdom nevykazuje znaky arbitrárnosti alebo jeho nezlučiteľnosti s právami zaručenými ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Podľa názoru ústavného súdu tak krajský súd ústavne akceptovateľným spôsobom odpovedal na ťažiskové odvolacie argumenty sťažovateľa. Skutočnosť, že sťažovateľ zastáva iný právny názor, ako prijal v tejto veci krajský súd, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti namietaného rozhodnutia krajského súdu a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom, v tomto prípade krajským súdom, by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, IV. ÚS 226/2012). Ústavný súd navyše poukazuje na právny názor ustálený v jeho doterajšej judikatúre, podľa ktorého právo na spravodlivý proces neznačí právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom (II. ÚS 3/97, II. ÚS 173/07).

26. S prihliadnutím na všetky uvedené čiastkové závery ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti smerujúcej proti druhostupňovému rozsudku krajského súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

27. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, o ktorých rozhodovanie je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

28. Ústavný súd vzhľadom na všetky svoje závery rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. marca 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu